

■ TRIBUNA POLITICA

Il temp è madir per lantschar in nov project

Refurma da la gulivaziun da finanzas dal Grischun

DA BARBARA JANOM STEINER,
PRESIDENTA DA LA REGENZA

Tschertamain che Vos As regurdais: Ils 7 da mars 2010 ha il pievel grischun refusà cun in resultat fitg stretg il project per ina nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter il chantun e las vischnancas. Quest project grond sut il num dad «NGF grischuna» aveva provocà ina debatta fitg intensiva tant en il cussegl grond sco er en il pievel. Cuntant la represchentanza dal sector social e da scola temeva – pervia dal detretschament da las incumbensas previs – che las vischnancas sajan surdumandadas e per consequenza ch'i resultia ina reducziun da las prestaziuns e da la qualitad. Incontestà era percenter il grond basegn da reformas ch'è sa manifestà en connex cun l'existentia gulivaziun da finanzas en il senn pli stretg. Il sistem actual datescha da l'onn 1958. El è cumplitgà, na sa lascha strusch reglar, dat fauss impuls, remunerescha ils auts pes da taglia communal e dischavantagescha las vischnancas pli grondas. Quai blochescha las fusiuns previsas.

Directamain suenter la votaziun dal pievel menziunada na fissi betg stà pussaivel da lantschar da nov quest project. La regenza è sa decidida qua per in proceder en etappas. L'emprim han ils projects da revisiun

ch'eran previs alura – en spezial en ils secturs da la finanziaziun dals ospitals e da la tgira, da la legislaziun forestala, dal dretg federal davart la protecziun da l'uffant e da creschids sco er da la scola populara – stuì vegnir sclerids areguard lur cuntegn e fixads da nov en la lescha. En tut quests secturs ha la gulivaziun da finanzas giugà ina rolla. Quests projects èn vegnids concepids uschia che las premissas per la reforma necessaria da la gulivaziun da finanzas han pudì vegnir megliaradas en moda decisiva. Centrala è er stada la fixaziun da la strategia e da las mesiras las pli impurtantas per la reforma da vischnancas e dal territori. Il cussegl grond ha er optimà la gulivaziun da finanzas intercomunala – uschè lunsch che quai era anc pussaivel cun il sistem anteriur – en direcziun dal sistem previs. Dapi il mars da l'onn 2010 èsi pia capità fitg blier.

Uss è il temp madir per lantschar da nov

la reforma fundamentala da la gulivaziun da finanzas chantunala. Las finiras oriundas e la concepziun pudain nus surpigliar per gronda part. Dals interess ch'èn vegnids fatgs valair a chaschun da la votaziun dal pievel e che pertutgan ils secturs da la scola populara e dals servetschs socials regionalis pudain e vulain nus tegnair quint. Nus profitain da la situaziun da partenza pli favoraivla per elavurar in meglier project. En cumparegliaziun cun la NGF grischuna vegn el ad esser pli concis e pli facil da chapir. El è focusà essenzialmain pli fitg sin la gulivaziun da finanzas en il senn pli stretg.

Actualmain elavurain nus sut gronda presiun ils documents da consultaziun. Da quels fan part cuntant las revisiuns necessarias da las leschas e las calculaziuns voluminusas per demusar las consequenzas finanzialas per mintgina da las 158 vischnancas che vegnan ad exister a partir da l'onn 2013. Al cussegl grond vulessan nus sutmetter la missiva durant il segund semester 2013 per la tractativa. Sche pussaivel duai alura la nova gulivaziun da finanzas entrar en vigur il cumenzament da l'onn 2015. Nus sperain che la reforma reusseschia en questa segunda emprova e chatia ina vasta acceptanza. Nossas vischnancas meritan ina gulivaziun da finanzas simpla e moderna.